

Randers Kommune

MILJØGODKENDELSE

af svineproduktionen, Demstrup Hovedgaard,
Demstrupvej 42A, 8970 Havndal

REGISTRERINGSBLAD - MILJØGODKENDELSE

Landbrugets beliggenhed	Demstrupvej 42A, Demstrup, 8970 Havndal
Matrikel nr. Cvr. nr.	1a, Demstrup Hgd., Råby, m.fl. 32886981 (B D Svineproduktion ApS)
Ejer af landbruget	Kirsten Harbo Demstrupvej 42A Demstrup 8970 Havndal Thomas Prip Nielsen Demstrupvej 42B Demstrup 8970 Havndal
Driftsansvarlig	Thomas Prip Nielsen Demstrupvej 42B Demstrup 8970 Havndal
Brugstype	Svinebrug
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 godkendelse.
Tilsynsmyndighed	Randers Kommune J. nr. 09/007899 Kvalitetssikring: EHK
Godkendelses dato	24.8.2011
Tilsyn	Kommunen har, som tilsynsmyndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Revurdering	2019

Peter Dalgas Kruse
Biolog

REGISTRERINGSBLAD - MILJØGODKENDELSE.....	2
GENERELLE FORHOLD	5
VILKÅR FOR GODKENDELSEN.....	6
Generelt	6
Anlæg.....	6
Produktionstilladelse	6
Støj	7
Lugt	8
Skadedyr	8
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	9
Ophør	9
Egenkontrol.....	9
Uheld.....	9
KOMMUNENS VURDERING	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	24
KLAGEVEJLEDNING	25

BILAG

- Bilag 1 - Luftfoto af anlægget
- Bilag 2 - Bygningsoversigt
- Bilag 3 - Ansøgningskema nr. 11934, ver. 12
- Bilag 4 - Beregningsgrundlag for fodervilkår (kvælstof)
- Bilag 5 - Beregningsgrundlag for fodervilkår (fosfor)
- Bilag 6 - Sammendrag af BAT-redegørelse.
- Bilag 7-10 - Print screen fra fiktivansøgningskema 22801, ver. 5
- Bilag 11 - OML-resultatfil for FRATS-produktion
- Bilag 12 - OML-resultatfil for 2xFRATS-produktion
- Bilag 13 - Transportveje
- Bilag 14 - Beregning af opbevaringskapacitet
- Bilag 15 - Naturområder

RESUMÉ

Der er udarbejdet et regionplantillæg for svinebruget i september 2006 med tilhørende kap. 5 miljøgodkendelse den 1. november 2006. På svinebruget er der i dag tilladelse til en FRATS produktion (fra FRAVæning Til Slagtning) af svin på 441,52 DE (14.750 smågrise (9-30 kg) og 14.750 slagtesvin (30-102 kg)). Denne miljøgodkendelse vedrører en udvidet FRATS produktion af 572,37 DE (18.000 smågrise (7,2-30 kg) og 18.000 slagtesvin (30-105 kg) eller alternativt en dobbelt-FRATS produktion af 554,84 DE (31.000 smågrise (7,2-30 kg) og 15.148 slagtesvin (30-105 kg)). Se tabel 1.

Dyreart	Nuværende drift		Ansøgt drift FRATS		Ansøgt drift 2xFRATS	
	Stk.	DE	Stk.	DE	Stk.	DE
Smågrise (9 – 30 kg)	14.750 stk.	62,70 DE	0 stk.	0,00 DE	0 stk.	0,00 DE
Slagtesvin (30-102 kg)	14.750 stk.	378,82 DE	0 stk.	0,00 DE	0 stk.	0,00 DE
Smågrise (7,2 – 30 kg)	0 stk.	0,00 DE	18.000 stk.	83,08 DE	31.000 stk.	143,10 DE
Slagtesvin (30-105 kg)	0 stk.	0,00 DE	18.000 stk.	489,29 DE	15.148 stk.	411,74 DE
I alt		441,52 DE		572,37 DE		554,84 DE

Tabel 1: Oversigt over nuværende og ansøgt produktion af svin.

Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger (bilag 1). Bygningsoversigt kan ses i bilag 2 og af tilhørende tabel 2.

Bygning	Anvendelse, nudrift	Anvendelse, ansøgt drift	Grundplan m ² / volume m ³	Bygningshøjde (m)
1	Gyllebeholder m. overdækning	Gyllebeholder m. overdækning	4.000 m ³	6
2	Gyllebeholder m. overdækning	Gyllebeholder m. overdækning	4.000 m ³	6
3	Silo	Silo	321 m ²	12
4	Stald	Stald	1.097 m ²	7
5	Stald	Stald	1.097 m ²	7
6	Stald	Stald	2.660 m ²	7
7	forrum	forrum	162 m ²	10
8	Halmfyr	Halmfyr	105 m ²	-
9+10	Halmlade/ korngrav	Halmlade/ korngrav	878 m ²	-
11-18	Oprindelige produktionsbyg- ninger	Oprindelige produktionsbyg- ninger	-	-
19	Lade	-	-	-
20	Beboelse	Beboelse	737 m ²	-
21	Stald	Stald	204 m ²	-

Tabel 2: Bygningsoversigt.

Svineproduktionen på Demstrupvej 42 A drives i fællesskab med svineproduktionen på Østervangsvej 11, 8970 Havndal under navnet B D Svineproduktion ApS (CVR nr. 32886981). Udbringningsarealerne for svineproduktionen på Demstrupvej 42 hører under Demstrup Hovedgård A/S og har et særskilt CVR.nr (30553713). For overskuelighedens skyld er der indsendt én samlet ansøgning efter Husdyrgodkendelseslovens § 12. Da svineproduktionen og arealdriften er opdelt på hvert sit CVR nr., vurderer Randers Kommune at der skal udarbejdes én miljøgodkendelse for hvert CVR nr.: En § 12 miljøgodkendelse af anlægget og en § 16 godkendelse af udbringningsarealerne. Denne miljøgodkendelse vedrører således udelukkende svineproduktionen på Demstrupvej 42 A og omfatter dermed kun anlægsdelen.

Der afsættes gylle (67 DE) til aftalearealer på Udbyhøjvej 691, Demstrup, 8970 Havndal. Der er indsendt særskilt ansøgning om miljøgodkendelse af Udbyhøjvej 691 til Randers Kommune.

Randers Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøgodkendelse til svineproduktionen på Demstrupvej 42 på nærmere fastsatte vilkår vedrørende brugets drift og indretning.

Randers Kommune har således for at forhindre lugtgener hos naboer bl.a. stillet vilkår om:

- at det oplyste antal stipladser til produktion ikke må overskrides (2.432 for smågrise og 4.500 for slagtesvin ved FRATS produktion eller 4.770 for smågrise og 3.787 for slagtesvin ved 2xFRATS produktion).
- at der skal foretages serviceeftersyn på og rengøring af staldenes ventilationssystem
- at omrøring af gylle kun må finde sted umiddelbart forud for udbringning

Endvidere er der af hensyn til beskyttelse af følsom natur, overfladevand og grundvand og krav om anvendelse af bedst tilgængelig teknologi bl.a. stillet vilkår om:

- at indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen begrænses gennem krav til foderets indhold af kvælstof og fosfor

GENERELLE FORHOLD

Randers Kommune godkender i henhold til § 12 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*¹ udvidelse af svinebesætningen på ejendommen Demstrupvej 42A, Demstrup, 8970 Havndal under henvisning til de nærmere fastsatte vilkår i miljøgodkendelsen.

Tidligere meddelte miljøgodkendelse af 1. november 2006 bortfalder i forbindelse med nærværende godkendelse.

Ud over de nærmere fastsatte vilkår skal driftsansvarlige være særlig opmærksom på følgende:

- At grundlaget for godkendelsen er de sidst indsendte ansøgninger, ansøgningskema nr. 11934, version 12 (FRATS) (**bilag 3**) og fiktiv ansøgningskema nr. 22801, version 5 (2xFRATS) (**bilag 7-10**).
- At ændringer i forhold til sidst indsendte ansøgning skal anmeldes til kommunen, herunder:
 - Ændring, etablering, eller reovering af bygninger, pladser, siloer, opbevaringstanke m.v.

- At øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser skal indhentes separat, herunder bygge- og nedsivningstilladelse fra kommunen.
- At øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår, skal overholdes - f.eks. den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.
- At godkendelsen betragtes som udnyttet ved enhver udvidelse/ændring af dyreholdet ud over det oplyste i nudriften, eller hvis dele af bygningsprojektet er påbegyndt – dvs. både ved hel og delvis udnyttelse af godkendelsen.
- At alle vilkår er gældende fra det tidspunkt godkendelsen er helt eller delvist udnyttet, medmindre andet er angivet.
- At første regelmæssig revurdering af miljøgodkendelsen skal foretages 8 år efter godkendelsens dato. Herefter vil godkendelsen blive taget op til revurdering mindst hvert 10. år.
- At produktionstilladelsen, eller dele heraf, kan bortfalde hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

Generelt

1. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på produktionsanlægget og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
2. Anlæggets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.
3. Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.
4. Godkendelsen bortfalder helt eller delvis, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, dvs. indsætning af det ansøgte dyrehold skal være afsluttet.

Anlæg

Produktionstilladelse

5. Godkendelsen omfatter **enten** en FRATS produktion af 572,37 DE (18.000 smågrise (7,2-30 kg) og 18.000 slagtesvin (30-105 kg) **eller** en dobbelt-FRATS produktion af 554,84 DE (31.000 smågrise (7,2-30 kg) og 15.148 slagtesvin (30-105 kg).

Foder

6. Dyreholdets totale udskillelse af kvælstof (N ab dyr) må maksimalt udgøre 61.702 kg pr. år for FRATS produktion og 60.488 kg pr. år for 2xFRATS produktion (**bilag 4**).
7. Dyreholdets totale udskillelse af fosfor (P ab dyr) må maksimalt udgøre 11.258 kg pr. år for FRATS produktion og 11.566 kg pr. år for 2xFRATS produktion (**bilag 5**).
8. Som dokumentation skal der gennemføres effektivitetskontrol (E-kontrol) i hele besætningen med opgørelse af foderforbrug og vægtintervaller for smågrise og slagtesvin.
9. Der skal føres logbog over foderblandinger, hvor der gemmes en indlægsseddel / foderoptimeringsudskrift minimum hver 3. måned.
10. En gang pr. planperiode gennemføres en beregning af den samlede årlige produktion af N og P ab dyr fra anlægget – ud fra data fra effektivitetskontrollen og formlerne i bilag 4 og 5.

Støj

11. Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Tabel 3: Maksimalværdier for støj

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkårene om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at husdyrbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor husdyrbrugets støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, *Målinger af ekstern støj* og nr. 5/1993, *Beregning af ekstern støj fra virksomheder* eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

Lugt

12. Det oplyste antal stipladser til produktion må ikke overskrides (2.432 for smågrise og 4.500 for slagtesvin ved FRATS produktion eller 4.770 for smågrise og 3.787 for slagtesvin ved 2xFRATS produktion).
13. Kommunen skal underrettes inden der foretages ændringer i ventilationssystemet. Ved væsentlige ændringer skal der indsendes nye OML-beregninger.
14. Der skal minimum én gang årligt foretages serviceeftersyn på ventilationssystemet af et akkrediteret firma.
15. Ventilation i de enkelte staldafsnit skal rengøres og efterses jævnligt (mellem hver indsættelse af et nyt hold grise).
16. Omrøring af gylle må kun finde sted umiddelbart forud for udbringning.
17. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Energi og vand

18. Der skal foretages registrering af energiforbrug (el, varme, dieselolie og fyringsolie) og vandforbrug. Det samlede forbrug skal opgøres årligt.
19. Der skal, minimum én gang hver 5. år, udarbejdes en energirapport.

Affald

20. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Randers Kommunes regulativer.
21. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald der er tilladt i medfør af Randers Kommunes affaldsregulativer (mindre mængder haveaffald og skovaffald).

Skadedyr

22. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

23. Gylle

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden, således at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

Under de nuværende forhold må gylletankene ikke være forsynet med fastmonteret pumpe eller tømmer med traktorpumpe el.lign. Ved omlæsning skal der anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken. Hvis der ved omlæsning ønskes anvendt fast monterede pumper, traktorpumpe eller tilsvarende, skal der etableres en befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til opsamlingsbrønd el.lign. Etablering af en påfyldningsplads skal forinden anmeldes til kommunen.

Hvis der foretages overpumpning af gylle fra en tank til en anden, skal det altid ske under konstant manuel overvågning.

Til produktionsanlægget skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, svarende til mindst 9 måneders produktion fra svineholdet.

Ophør

24. Ved ophør af husdyrproduktionen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet i en miljømæssig forsvarlig tilstand. F.eks. skal der ske en fuldstændig tømning af husdyrgødning i stalde, gyllebeholdere etc. og ske bortskaffelse af fodermidler og medicin.

Såfremt planteavlslsdriften også ophører, skal der ske bortskaffelse af diverse affaldstyper efter reglerne herfor, og bortskaffelse af dieselolie og sprøjtemidler.

Egenkontrol

25. Til kontrol af driftsvilkårene og forudsætningerne for godkendelsen skal der årligt føres journal med nedenstående oplysninger:

- a. Mark- og gødningsregnskab indeholdende oplysninger om produktionsniveau
- b. Kvitteringer for service på ventilationsanlægget
- c. Kvitteringer for aflevering af affald
- d. Energirapporter

Oplysningerne skal opbevares i mindst 5 år og forevises på kommunens forlangende.

Uheld

26. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks orienteres via tlf.112. Instrukserne i den udarbejdede beredskabsplan for husdyrbruget skal følges. Endvidere skal kommunens tekniske forvaltning underrettes på tlf. 89 15 15 15.

27. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over husdyrbruget med angivelse af oplag af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb, indsatsteder mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal indsendes til godkendelse hos tilsynsmyndigheden senest 6 måneder efter hel eller delvis udnyttelse af godkendelsen.

KOMMUNENS VURDERING

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

- Miljøgodkendelsen er vedlagt en redigeret udgave af ansøgers redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik (**bilag 6**).

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Ammoniak

Randers Kommune har lavet en beregning af det emissionsniveau for ammoniak, der som udgangspunkt vurderes at være opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi, jf. vejledningerne for emissionsgrænseværdier fra Miljøstyrelsen 2010.

Emissionsniveauet er, med udgangspunkt i de vejledninger, der gælder for henholdsvis slagtesvin og smågrise, beregnet til 7.920 kg N/år for FRATS-produktionen og 7.791 kg N/år for 2XFRATS-produktionen.

Det ansøgte lever op til det beregnede BAT-niveau, da ammoniakfordampningen fra det samlede anlæg er beregnet til 7.914 kg N/år for FRATS-produktionen (**bilag 3**) og 7.788 kg N/år for 2XFRATS-produktionen (**bilag 7**).

Udvidelsen sker i eksisterende stalde, som er bygget i 2004 og 2008. Ansøger forventer ikke, at der skal ske renovering af staldene inden revurdering i 2019. Ansøger har derfor valgt, at anvende fodertilpasning jf. Miljøstyrelsens teknologiblade. Fodertilpasning anvendes til begrænsning af grisens udskillelse af kvælstof og dermed også hvor meget ammoniakkvælstof der fordampes fra anlægget. Fodertilpasningen består i, at foderet til slagtesvinene i FRATS-produktionen indeholder højst 152,4 g råprotein pr. FE og at slagtesvinene maksimalt tildeles 2,8 FE pr. kg tilvækst. I 2XFRATS-produktionen indeholder foderet højst 152,8 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 2,8 FE pr. kg tilvækst (**bilag 3 og 9**). Randers Kommune har, for at fastholde ammoniakemissionsniveauet, stillet vilkår om den maksimale udskillelse af kvælstof (N ab dyr).

Siden udarbejdelse af regionplantillæg og miljøgodkendelse i 2006, har ansøger frivilligt etableret teltoverdækning på husdyrbrugets gyllebeholdere og der er derfor indregnet fast overdækning af gyllebeholdere i ansøgt drift. Fast overdækning er dog ikke et krav i den tidligere miljøgodkendelse, hvorfor dette ikke er indregnet i nuværende drift for denne miljøgodkendelse.

Fosfor

Randers Kommune har desuden lavet en beregning af det fosforniveau, der som udgangspunkt vurderes at være opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi, jf. vejledninger fra Miljøstyrelsen 2010. Fosforniveauet er beregnet som et vægtet gennemsnit af de grænseværdier, der er angivet i vejledningerne for henholdsvis slagtesvin og smågris. Det beregnede fosforniveau er således 19,85 Kg P/DE ab lager eller 11.362 kg P/år for FRATS-produktionen og 22,90 kg P/DE ab lager eller 11.595 kg P/år for 2XFRATS-produktionen.

Det ansøgte lever op til det beregnede BAT-niveau for fosfor, da den samlede produktion af fosfor er beregnet til 11.242 kg P/år for FRATS-produktionen (**bilag 3**) og 11.592 kg P/år for 2XFRATS-produktionen (**bilag 8**), jf. ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk.

For at leve op til BAT-niveauet har ansøger valgt at reducere indholdet af fosfor i foderet som tildeles smågrisene. Fosforindholdet er reduceret til 4,9 g P pr. FE for FRATS-produktionen (**bilag 3**) og 5,1 g P pr. FE for 2XFRATS-produktionen (**bilag 9**). Randers Kommune har at stille vilkår i overensstemmelse hermed, for at sikre at fosforniveauet i husdyrgødningen ikke overstiger det beregnede BAT-niveau.

Energiforbrug

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelse	Efter udvidelse
El	200.000 kWh	240.000 kWh
Dieselolie	30.000 l	30.000 l
Fyringsolie	24.000 l	-
Halm	300 t	300 t

Tabel 4: Oversigt over husdyrbrugets energiforbrug

Der foreligger pt. ingen retningslinjer vedrørende anvendelse af bedst tilgængelig energiteknologi for svinebrug. Randers Kommune vurderer imidlertid, at svinebruget har fokus på at reducere energiforbruget bl.a. ved brug af frekvens- og temperaturstyret ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer og anvendelse af lavenergibelysning.

Randers Kommune har for at sikre virksomhedens fortsatte fokus på mulige energibesparelser og for løbende at kunne vurdere om husdyrbrugets elforbrug er tidssvarende stillet vilkår om, at virksomheden minimum hver 5. år skal lade udarbejde en energirapport.

Vandforbrug

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Ca. m ³ Før udvidelse	Ca. m ³ Efter udvidelse
Drikkevand	8.555	10.440
Vandspild	1.475	1.800
Vaskevand	740	900
Sanitært spildevand	200	200
Vandforbrug ialt	10.970	13.340

Tabel 5: Oversigt over husdyrbrugets vandforbrug

Der foreligger pt. ingen retningslinjer vedrørende anvendelse af bedst tilgængelig teknologi til reduktion af vandforbrug for svinebrug. Randers Kommune vurderer imidlertid, at svinebruget har fokus på at reducere vandforbruget bl.a. ved brug af højtryksrensning ved rengøring af stalde, anvendelse af drikkenipler i fodertrugene hos svinene og jævnlig detektering og reparation af lækager.

Management

Ejer har udførligt redegjort for en række ledelses- og kontrolrutiner, der vurderes at medføre mindst mulig miljøbelastning og færrest muligt gener for omgivelserne.

Randers Kommune har sikret en række af disse ledelses- og kontrolrutiner via vilkår i miljøgodkendelsen.

Herudover har Randers Kommune for at sikre hensigtsmæssige og systematiske reaktioner i tilfælde af uforudsete hændelser stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, der skal imødegå væsentlig konsekvenser for det eksterne miljø.

Lugt

- Driftsbygningerne er beliggende ca. 2.650 m nordvest for nærmeste byzone i Udbyhøj Vasehuse.
- Afstanden til nærmeste samlet bebyggelse i Dalbyneder er ca. 1.850 m (nordvest for anlægget).
- Nærmeste enkelt bolig, som er uden landbrugspligt og ikke samtidigt ejes af ansøger selv, er Østervangsvej 36 og 38, 8970 Havndal (nordvest for anlægget). Afstanden fra massemidtpunktet (lugtcentrum) af staldanlægget til boligerne er ca. 330 m.
- Der er etableret overbrusningsanlæg i slagtesvinestaldene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

De ukorrigerede lugtgenafstande er beregnet til 949 m til byzone, 731 m til samlet bebyggelse og 370 m til enkelt bolig for FRATS-produktionen (**bilag 3**) og til 954 m til byzone, 730 m til samlet bebyggelse og 361 m til enkelt bolig for 2xFRATS-produktionen (**bilag 10**). De beregnede genafstande vurderes ikke at skulle korrigeres i op eller nedadgående retning som følge af kumulation fra andre husdyrbrug eller for vindretning. Genekriterierne er ifølge beregningerne overholdt for byzone og samlet bebyggelse (pkt. 2.4.1 i bilag 3).

Efter korrektion er lugtgenæfstanden til enkelt bolig uændret (henholdsvis 370 og 361 m). Korrektionen består i, at staldafsnit der måtte ligge længere væk end 1,2 gange den ukorrigerede genæfstand udgår fra beregningen. Genekriterierne er ikke overholdt for enkelt bolig, idet den korrigerede genæfstand er længere end den vægtede gennemsnitsafstand og længere end genæfstand i nuværende drift.

Det ansøgte dyrehold overholder ikke Husdyrgodkendelseslovens lugtgenekriterium (maksimal lugtkoncentration på $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$) for enkelt beboelse, beregnet efter godkendelsessystemets modeller (FMK og Ny) for spredning af lugt i omgivelserne. Der er derfor udført beregninger for koncentrationen af lugtstoffer i omgivelserne efter OML-multi modellen (udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser). OML-multi modellen (Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel) er mere nøjagtig, fordi der kan beregnes på faktiske værdier for nøgleparametre som belægningsgraden (antal kg dyr på stald af gangen), ventilationens kapacitet og afkasthøjde samt staldtemperatur. OML-multi kan derfor altid anvendes i stedet for ansøgningsystemets modeller.

Som det ses i OML-beregningernes resultatfiler (**bilag 11** side 7 og 8 og **bilag 12** side 5) er udbredelsen af lugtstoffer i omgivelserne asymmetrisk. Asymmetrien kan skyldes meteorologiske forhold (vindhyppighed) eller at kilden er asymmetrisk. I dette tilfælde vurderes asymmetrien hovedsageligt at skyldes kildens asymmetri. Staldanlæggets udbredelse i øst-vestlig retning betyder, at der er en retningsafhængig bygningseffekt. Bygningernes udformning betyder, at der ved østlige eller vestlige vindretninger vil ske en opkoncentration hen over afkastene. Dette giver en øget genæfstand, i østlig og vestlig retning som man ikke kan genfinde i nordlig eller sydlig retning. Som beskrevet i miljøstyrelsens FAQ nr. 39 skal beregningsresultaterne i sådanne tilfælde tolkes skarpt. Skarp tolkning betyder, at lugtgenekriteriet for enkelt bolig på $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ skal være opfyldt i den retning hvor naboen er beliggende. Østervangsvej 36 og 38 ligger i retning $320\text{-}340^\circ$ og i en afstand af ca. 330 m fra staldanlægget. Ifølge OML-beregningens resultatfiler (I resultatfilen svarer $\mu\text{g}/\text{m}^3$ til OU_E/m^3) er lugtgenekriteriet for enkelt bolig opfyldt for både FRATS og 2xFRATS-produktionen.

Det bemærkes, at der periodisk kan forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle, som efter kommunens opfattelse almindeligvis må accepteres i landbrugsområder. For at begrænse de periodiske lugtgener for de nærmeste beboelser er der dog stillet skærpet vilkår om, at omrøring af gylle kun må finde sted umiddelbart forud for udbringning.

Overbrusning sikrer en optimal staldtemperatur og fremmer en hensigtsmæssig gødningsadfærd hos svinene. Høje staldtemperaturer kan omvendt medføre en uhensigtsmæssig gødningsadfærd, hvor svinene gøder på det faste leje og ruller sig for at afkøle sig med større lugtgener til følge. Mange andre forhold kan influere på lugtmission fra et produktionsanlæg, herunder staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, gødningshåndtering, hygiejnen, samt belægningsgraden i stalden. Belægningsgraden (antallet af stipladser) er en vigtig parameter i beregningen af den lugtmission, der ligger til grund for OML-multi modellens beregninger af koncentrationen af lugtstoffer i omgivelserne. Da lugtgenekriteriet for enkelt bolig netop er overholdt, fastsættes der vilkår om det maksimale antal stipladser. Desuden er der stillet vilkår om at ventilationssystemet serviceres og rengøres jævnligt.

Med de stillede vilkår og overholdelse af det generelle beskyttelsesniveau for lugt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug og de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, vurderes det, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener hos naboerne.

Afstandskrav/bygge- og beskyttelseslinjer

Ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 8 må stalde og lignende, herunder gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser, som udgangspunkt ikke etableres indenfor nærmere fastsatte afstande, jf. tabel 6. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger og er dermed ikke omfattet af kravene. De oplyste afstande i tabellen gælder for eksisterende bygninger.

	Faktisk afstand (eksisterende bygninger)	Min. krav til afstand for nye bygninger
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ca. 180 m til DGU. 50.340 (egen boring).	25
Almene vandforsyningsanlæg	Ca. 1.600 m til DGU. 59.285 (Udbyhøj vv.).	50
Vandløb/dræn/sø	Ca. 450 m til vandløb. Ca. 100 m til sø. Ca. 300 m til dræn	15
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 170 m til Nørregade	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 2.000 m.	25
Beboelse på sammen ejendom	Ca. 120 m.	15
Naboskel	Ca. 210 m.	30

Tabel 6: Faktiske og lovmæssige afstande

Ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 6 er der forbud mod at etablere anlæg samt foretage udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 DE inden for 50 m fra nabobeboelser, byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger, hvis det medfører forøget forurening. Husdyrbrugets driftsbygninger overholder afstandskravet på 50 m, jf. tabel 7.

Ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 7 er der endvidere forbud mod at etablere anlæg for mere end 15 DE, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for 300 m fra nærmere bestemt sårbar natur (§ 7-natur). Bestemmelsen gælder ligeledes udvidelse og ændring af eksisterende husdyrbrug, der er eller derved bliver større end 15 DE, hvis udvidelsen eller ændringen medfører forøget ammoniakfordampning fra anlægget. Husdyrbrugets driftsbygninger ligger mere end 2 km fra sårbar § 7-natur, jf. tabel 7.

Tabel 7:	Faktisk afstand	Min. krav til afstand
Nabobeboelse	Ca. 320 m.	50 ¹
Byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger	Ca. 1.900 m.	50 ¹
§ 7 natur	Ca. 2.400 m.	300 ²

¹hvis forureningen øges.

²hvis ammoniakfordampningen øges.

Anlægget ligger indenfor skovbyggelinjen. Indenfor skovbyggelinjen, må der ikke placeres bebyggelse som for eksempel bygninger, skure, campingvogne og master. Driftsbygninger, der er

nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet, er ikke omfattet af forbuddet. Anlægget ligger udenfor de øvrige af Naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Projektet indebærer udvidelse af svineholdet i eksisterende bygninger. På baggrund af ovenstående vurderer Randers Kommune, at projektet er i overensstemmelse med afstandskrav fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 6-8. Samlet vurderes der ikke, at være grundlag for at skærpe afstandskravene.

Landskabelige/kulturhistoriske forhold

Husdyrbrugets anlæg er beliggende i et område, der ifølge Randers Kommuneplan 2009 er udpeget som landbrugsområde.

Anlægget er desuden beliggende i et område med særlige landskabelige-, geologiske- og kulturhistoriske interesser.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Efter færdiggørelse af den nye svinestald i 2008, er der i 2010 etableret et 5-rækket løvtræshegn omkring staldanlægget. Ifølge Regionsplantillægget er løvtræshegnet en forudsætning for, at staldanlægget ikke skal blive for dominerende i landskabet.

Udvidelsen foretages i eksisterende bygninger. Randers Kommune vurderer, at udvidelsen kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske værdier.

Transport og vejforhold

Transporter til og fra produktionsanlægget fordeler sig primært på følgende typer:

Transporter (antal/år)	Nudrift	Ansøgt drift
Levering af smågrise	50	50
Afhentning af svin til slagt	100	100
Afhentning af døde dyr	104	104
Levering af indkøbt foder inkl valle	155	220
Levering af egen produktion af foder	20	20
Diesel	5	5
Udbringning af husdyrgødning	345	445
Affald fra produktionen	20	20
I alt	799	899

Tabel 8: Oversigt over transporten før og efter udvidelse. Tal stammer fra tidligere godkendelse samt fra beregninger ud fra normal.

Transporterne vil overvejende finde sted indenfor normal arbejdstid (kl. 7-17). I perioder med udbringning af gylle og i høsten vil der dog være transport ud over dette tidsrum. Transport af gylle til enkelte marker (20-0, 20-1, 20-2, 20-2-1) går gennem Råby, mens øvrige transport ikke går gennem tæt bebyggede områder (**bilag 13**).

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Transport til og fra anlægget foregår via Demstrupvej og antallet af transporter øges i forhold til nudriften. Randers Kommune vurderer - husdyrbrugets størrelse taget i betragtning - at det samlede antal transporter til og fra anlægget er forholdsvis begrænset.

Det er samtidig Randers Kommunes vurdering, at såvel eksterne transporter som interne transporter med markredskaber etc. overvejende vil foregå uden om tæt befolkede områder.

Ind- og udkørselsvejene til anlægget, ligger minimum 100 m fra nærmeste beboelse og Randers Kommune vurderer, at transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Støj

På svinebruget forekommer følgende støjkloder

- Ventilation
- Foderblandeanlæg (i lukket bygning)
- Korntørringsanlæg (juli-september)
- Transport (levering/afhentning af dyr, foder mv. (primært kl. 7-17))
- Støj fra dyr (ved levering/afhentning)

Der ligger ingen nabobeboelser inden for en afstand af 300 m fra anlægget.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrbruget Demstrupvej 42, og nabobeboelserne i umiddelbar nærhed, ligger i et område, der ifølge Randers Kommuneplan 2009 er udpeget som landbrugsområde.

Støj fra landbrug i disse områder må, efter Randers Kommunes opfattelse, i reglen accepteres, hvis støjen kan henføres til almindelige landbrugsaktiviteter.

Randers Kommune vurderer umiddelbart, at der er tale om støjkloder, som vil kunne overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Det bemærkes, at disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Randers Kommune har stillet vilkår om maksimal støjbelastning i overensstemmelse med de anbefalede støjgrænser for at fastholde virksomheden på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter.

Støv

På husdyrbruget forekommer følgende kilder til støv

- Foderhåndtering
- Transport

Der ligger ingen nabobeboelser inden for en afstand af 300 m fra svinebruget.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrbruget Demstrupvej 42, og nabobeboelserne i umiddelbar nærhed, ligger i et område, der ifølge Randers Kommuneplan 2009 er udpeget som landbrugsområde. Gener fra landbrug i disse områder må, efter Randers Kommunes opfattelse, i reglen accepteres, hvis de kan henføres til almindelige landbrugsaktiviteter.

Afstanden til nærmeste nabo er over 300 m og Randers Kommune vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omboende.

Husdyrgødning

Svinebruget forventes at have en normproduktion af gylle på i alt ca. 10.000 m³ ved FRATS produktion (**bilag 14**) og ca. 10.300 m³ ved 2xFRATS produktion inkl. drikkevandsspild og rengøringsvand (ekskl. regnvand fra overdækkede gylletanke).

Der er en opbevaringskapacitet på minimum 8.000 m³ til rådighed (ekskl. gyllekanaler og fortanke).

Normproduktionen af gylle er ca. 860 m³ pr. måned og dermed er der opbevaringskapacitet til minimum (8.000 m³/860 m³/mdr) 9,3 mdr.

Gylletankene tømmes med gyllevogn, der har hydraulisk arm, som svinger ind over tankene. Der sker således ikke tømning af tankene med fastmonterede pumper eller traktorpumpe.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune vurderer, ud fra oplysningerne om normproduktionen af gylle, at opbevaringskapaciteten på svinebruget er minimum 9,3 måneder.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 6 skal gødningsopbevaringsanlæg mindst have en kapacitet, svarende til 6 måneders tilførsel. Randers Kommune vurderer imidlertid, at der bør være en væsentlig større opbevaringskapacitet for at undgå udkørsel af gylle under dårligt vejrlig.

Randers Kommune har derfor stillet vilkår om, at der til produktionsanlægget skal være opbevaringskapacitet til minimum 9 mdr., hvilket vil fastholde den nuværende opbevaringskapacitet.

Ved tømning af gylletanke med fastmonterede pumper eller traktorpumpe er der ved overførslen til gyllevogn forøget risiko for spild af flydende husdyrgødning, som ligeledes kan give anledning til punktkildeforurening med næringsstoffer.

Randers Kommune har derfor stillet som vilkår, at overpumpning af gylle til gyllevogn skal ske ved hjælp af hydraulisk pumpekran, som er fastmonteret på gyllevognen og svinger ind over tanken. Hvis der alternativt ønskes anvendt fastmonterede pumper eller traktorpumpe med pumperør, der er ført ud over tankkanten, skal der ved gylletankene etableres en befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til opsamlingsbeholder. Det bemærkes, at etablering af en påfyldningsplads skal forhånds anmeldes til Randers Kommune.

Spildevand

- I driftsbygningernes serviceafdeling forefindes bad/toilet, som er forbundet til trixtank (se **bilag 2**).

- Tagvand for den nyeste del af stalden føres til dræn i lukkede rør. I den ældste del af stalden ledes tagvand til faskine. (se bilag 2).
- Overfladevand fra vaskepladsen og spildevand fra vask af stalde, drikkevandsspild m.v. ledes til gyllebeholder.
- Indvendig og udvendig vask af sprøjteudstyr sker i marken. Påfyldning af marksprøjte sker på vaskepladsen.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune gør opmærksom på, at ændringer i husdyrbruget afledningsforhold for spildevand kræver en særskilt tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven (nedsivningstilladelse eller udledningstilladelse).

Det er desuden oplyst, at vask af sprøjteudstyr vil foregå i marken. Randers Kommune vurderer, at reglerne i *Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler* er tilstrækkelige til at sikre, at der ikke vil ske en væsentlig miljøpåvirkning af almene- og ikke-almene vandforsyninger til drikkevandsformål; naturarealer, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 og overfladevand, herunder drænsystemer. Bekendtgørelsen fastlægger således, at der ikke må ske påfyldning og vask af sprøjteudstyr nærmere end 300 m fra vandforsyninger til drikkevandsformål og nærmere end 50 m fra vandløb, søer, kystvande og drænsystemers rense- og samlebrønde.

Affald

På svinebruget produceres primært følgende affaldstyper:

- Dagrenovationslignende affald.
- Tom emballage fra sprøjtemidler.
- Landbrugsplast.
- Jernskrot.
- Klinisk affald.
- Døde dyr (kummecontainer og kadaverkappe).

Dertil kommer en mindre mængde farligt affald i form af spildolie (200 l/år), sprøjtemiddelrester og medicinrester. Farligt affald leveres til Kommunens modtageordning.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Dagrenovationslignende affald (uhygiejnisk affald fra f.eks. beboelser/frokoststuer og lign.) skal bortskaffes via den kommunale dagrenovationsordning.

Andre affaldsfraktioner skal sorteres og bortskaffes i henhold til Randers Kommunes regulativ for bortskaffelse af erhvervsaffald med tilhørende bilag. Regulativet kan rekvireres ved henvendelse til Randers Kommune eller fra kommunens hjemmeside.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, for tiden bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007.

Det vurderes, at Randers Kommunes regulativer og forskrifter på affaldsområdet sammen med den generelle lovgivning, er tilstrækkelig til at sikre en miljømæssig forsvarlig affaldshåndtering på virksomheden.

Skadedyr

- Skadedyr bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer udgivet af Statens skadedyrlaboratorium under Århus Universitet.
- Der anvendes rovfluer i staldene og der er indgået aftale med Mortalin om bekæmpelse af rotter og mus.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Fluer i store mængder kan give anledning til gener hos naboer. For at undgå masseforekomster af fluer er det afgørende, at der på produktionsanlægget er en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne.

Da der ikke forekommer dyrehold i dybstrøelsessystemer og der ikke forekommer møddingsplads på svinebruget, vurderer Randers Kommune, at der almindeligvis ikke vil opstå væsentlige fluegener fra husdyrproduktionen.

På husdyrbruget vurderes bygningerne at være holdt i god stand, og der er opsat rottegiftkasser, som suppleres med rottegift efter behov. Randers Kommune vurderer, at husdyrproduktionen ikke giver anledning til væsentlige rottegener.

Olie og kemikalier

- Dieselolie opbevares ved maskinhuset (bygning 15) i en overjordisk tank på 6.000 l.
- Handelsegødning opbevares i halmladen (bygning 12) fra indkøb til forbrug i marken.
- Pesticider opbevares i værkstedet (bygning 18) i aflåst skab. Der er betongulv uden afløb. Der indkøbes til et års forbrug.
- Motor- og smørolier opbevares i tomler i maskinhuset (bygning 15). I maskinhuset er der betongulv uden afløb.
- Placeringen af ovennævnte bygninger kan ses på **bilag 2**.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Indretning, etablering og drift af olietanke reguleres af Olietankbekendtgørelsen (*Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines*).

Ifølge Olietankbekendtgørelsens § 27 skal olietanke:

- Opstilles på et jævnt og varigt stabilt underlag.
- Være hævet over underlaget.
- Have en afstand på mindst 5 cm til væg el. anden konstruktion.
- Være forsynet med overfyldningsalarm.

Endvidere skal tankene sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, jf. Olietankbekendtgørelsens § 43.

Randers Kommune vurderer, at Olietankbekendtgørelsens krav til indretning er tilstrækkelig til at sikre miljøet mod en væsentlig miljøpåvirkning som følge af spild/lækager fra selve dieseltankene.

Ved dieseltankanlæg forekommer hyppigt påfyldning af landbrugsmaskiner med tankpistol, hvor der ofte sker mindre spild af olie som følge af dryp, overløb m.v.. Randers Kommune vurderer, at der på husdyrbruget ikke er risiko for spild af olier, som ikke umiddelbart vil opdages/kunne opsamles, da underlagte består af beton. Det bemærkes, at enhver form for spild skal opsamles med kattegrus el.lign. og bortskaffes som farligt affald, jf. *Randers Kommunes Regulativ for erhvervsaffald*.

Randers Kommune vurderer, at opbevaringen af sprøjtemidler på husdyrbruget sker miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt, jf. § 44 og § 45 i *Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler*.

Lys

- I staldene er lyset tændt efter behov i tidsrummet 7-17. Primært vil lyset kun være tændt når dyrene bliver tilset. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten.
- Der er udendørsbelysning ved staldenes indgange og ved udleveringsramperne. Lyset er primært sensorstyret. Dette lys vil kun undtagelsesvis være tændt om natten ved udlevering af dyr til slagtning.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Afstanden til nærmeste nabobeboelse er over 300 m. Da der ikke forekommer kraftige projektører til belysning af bygninger, pladser m.v., vurderes der ikke at forekomme eller opstå væsentlige lysgener for naboer eller trafik.

Ophør

- Ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil der ske tømning og rengøring af stalde gyllekanaler, fortanke og gylletanke.
- Eventuelle medicinrester vil blive bortskaffet til dyrlæge.
- Sprøjtemidler og dieselolie forventes fortsat anvendt i planteavl.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Såfremt husdyrproduktionen ophører, forventer Randers Kommune ikke længere at føre rutinemæssigt miljøtilsyn med virksomheden.

For at undgå at der sker opbevaring af husdyrgødning m.v. under forhold, der kan give anledning til forureningsfare, er der stillet vilkår om oprydning etc.

Væsentlige alternative muligheder og 0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis omlægningen/udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion. Med hensyn til miljøforholdene vil 0-alternativet heller ikke medføre investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget. Med 0-alternativet vil også markdriften fortsætte uændret. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en ny miljøgodkendelse for bedriften. Der vil således ske regulering af bedriften via vilkår i miljøgodkendelsen af 1. november 2006.

Med baggrund i, at den ansøgte udvidelse sker i eksisterende bygninger og vil kunne overholde lovgivningens afskæringskriterier, er der ikke udarbejdet alternativer vedrørende placering og drift af anlægget. Det ansøgte projekt er blevet til efter grundige overvejelser, hvor staldsystemer mv. er optimeret i forhold til drift, miljø og dyrevelfærdskrav. En alternativ placering af de nye bygninger i marken vurderes uhensigtsmæssig ud fra såvel driftsmæssige som landskabelige betragtninger.

Der er Randers Kommunes vurdering, at der ikke findes et bedre alternativ for placering af det ansøgte projekt.

Ammoniak og natur

- Afstanden fra anlægget til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde EF-habitatområde nr. 14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord) er ca. 3,2 km.
- Afstanden til det nærmeste naturområde omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 er ca. 2.400 m.
- Det nærmeste kvælstoffølsomme naturområde er et § 3 beskyttet overdrev (n522-02-ov) som ligger ca. 900 m nord for anlægget.
- Vest for anlægget ligger Demstrup Skov og afstanden til den del der er udpeget som fredskov er ca. 80 m.
- Anlægget og naturområdernes beliggenhed er vist på **bilag 15**.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det generelle beskyttelsesniveau

Ansøgningen er modtaget i år 2009, hvor Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at alle husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen med 25 % i forhold til de bedste staldsystemer, jf. 05/06 normer. Dette indebærer en maksimal tilladt ammoniakemission fra stald og lager på ca. 9.135 kg N pr. år. I ansøgt drift ansøges der om en FRATS-produktion på 18.000 smågrise og 18.000 slagtesvin eller en alternativ 2xFRATS-produktion af 31.000 smågrise og 15.150 slagtesvin. FRATS-produktionen medfører den største ammoniakemission og denne vurdering er lavet med udgangspunkt i den. Med de valgte staldsystemer og staldteknologi (fodertilpasning) er ammoniakemissionen fra FRATS-produktionen 7.914 kg N pr. år. Husdyrbruget lever således op til kravet om 25 % reduktion af ammoniakfordampningen.

Randers Kommune vurderer, at fodertilpasning er en forudsætning for, at ammoniakfordampningen reduceres som forudsat og har derfor stillet vilkår om, at foderet til slagtesvinene i FRATS-produktionen indeholder højst 152,4 g råprotein pr. FE og at

slagtesvinene maksimalt tildeles 2,8 FE pr. kg tilvækst. I 2xFRATS-produktionen må foderet højest indeholde 152,8 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 2,8 FE pr. kg tilvækst.

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger desuden, at der i en afstand af op til 300 m fra sårbare naturarealer, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7 ikke må ske forøget ammoniakemission fra anlæg. Herudover må der på disse sårbare naturarealer ikke ske overskridelse af nærmere bestemte afskæringskriterier for ammoniakafsætning, hvis staldanlægget ligger i en afstand af 300 - 1.000 m fra naturarealet. Da nærmeste sårbare naturareal, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7 (n523-02-ov og n523-03-ov) ligger mere end 2.400 m fra anlægget, vurderes husdyrbruget at overholde ovenstående krav.

Husdyrgodkendelsesloven fastsætter ingen generelle beskyttelsesniveauer for terrestrisk natur i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Ifølge bekendtgørelsen om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder m.m. skal der dog på marker med sort jord og græs ske nedfældning af flydende husdyrgødning.

Eventuel skærpet beskyttelsesniveau

Randers Kommune har vurderet, om der er særlige forhold ud over det generelle beskyttelsesniveau, der taler for, at der skal fastsættes yderligere vilkår til beskyttelse af naturarealer, jf. Godkendelsesbekendtgørelsen § 11 stk. 4 eller forhold der kan begrunde afslag efter Godkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 5 og 6. Kommunen **skal** give afslag, hvis det ikke er muligt at stille vilkår der forhindrer, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning giver anledning til skade på udpegningsgrundlag i internationale naturbeskyttelsesområder/skade på dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Kommunen **kan** give afslag hvis det ikke er muligt at stille vilkår der forhindrer, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale/lokale naturbeskyttelsesinteresser.

Påvirkning af naturområder fra anlæg

	Nuværende drift	Ansøgt drift	Difference
NH ₃ -emission (kg N/år)	7.501	7.914	+413
Afsætning (n523-03-ov)	0,10 kg N/ha/år	0,11 kg N/ha/år	+0,01 kg N/ha/år
Afsætning (n522-01-ov)	0,41 kg N/ha/år	0,43 kg N/ha/år	+0,02 kg N/ha/år
Afsætning (Demstrup Skov)	13,78 kg N/ha/år	14,44 kg N/ha/år	+0,66 kg N/ha/år

Tabel 9. Sammenhængen mellem den øgede ammoniakemission fra anlægget og den maksimale merafsætningen på de nærliggende naturområder.

Overdrev (n523-02-ov og n523-03-ov)

Umiddelbart vest for Dalbynder ligger to sammenhængende overdrev på i alt et ca. 12 ha. Naturområderne er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 og er middel (B-målsat) i Randers Kommuneplan 2009. Det botanisk mest interessante, er det godt 10 ha store overdrev (n523-03-ov), som senest er besigtiget af Århus Amt i juni 2004. Ved tilsynet blev der fundet flere plantearter der er særligt kendetegnende for overdrev: Græsbladet fladstjerne, læge-ærenpris, håret høgeurt, lyng-snerre, muse-vikke, vellugtende gulaks, alm. knopurt, mark-frytle, alm. kamgræs, blåhat og alm. kællingetand. Desuden blev der fundet Knoldet Mjødurt, hunde-viol, hjertegræs, tormentil og alm. mælkeurt som er særligt værdifulde positivarter. Den botaniske værdi er høj (A). Tålegrænsen for overdrev er fastsat til 10-25 kg N/ha/år (Skov- og Naturstyrelsen 2005). På baggrund af overdrevets botaniske værdi, vurderes tålegrænsen at ligge i den lave ende af intervallet. Baggrundsbelastningen i Randers Kommune er ca. 13 kg N/ha/år (2008, DMU) og dermed er den lave ende af tålegrænseintervallet overskredet.

Merafsætningen af ammoniak fra husdyrbruget er beregnet til 0,01 kg N/ha/år (tabel 9). Da merafsætning er mindre end 0,05 kg N/ha/år (teknisk nul) vurderes udvidelsen ikke at medføre en øget belastning af overdrevet.

Overdrev nord for anlægget

Ca. 900 m nord for produktionsanlægget findes et B-målsat overdrev (n522-02-ov) på 0,5 ha. Overdrevet er senest besigtiget i juni 2004. Der er tale om en overdrevsskrænt, der hovedsageligt er tilgroet i høje urter som vild kørvel og dermed af ringe værdi. Overdrevet har dog et parti med følgende positivarter for overdrev: Græsbladet fladstjerne, mark-frytle, håret høgeurt, bugtet kløver, gul snerre og muse-vikke. Der er tale om et surt overdrev.

Tålegrænsen for overdrev på mere eller mindre sur bund (habitattype 6230) er fastsat til 10-20 kg/N/ha/år (Skov- og Naturstyrelsen 2005). På baggrund af den botaniske værdi, vurderes tålegrænsen for den konkrete lokalitet, at ligge i den øvre del af intervallet dvs. omkring 15-20 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i Randers Kommune er ca. 13 kg N/ha/år (2008, DMU). Tålegrænsen for overdrevet vurderes derfor ikke at være overskredet. Merafsætningen af ammoniak fra husdyrbruget er beregnet til 0,02 kg N/ha/år (tabel 9). Da merafsætningen er mindre end 0,05 kg N/ha/år (teknisk nul) vurderes udvidelsen ikke at medføre en øget belastning af overdrevet.

Demstrup Skov

Den privatejede fredskov Demstrup Skov består af løv- og nåletræer. Randers Kommune har ingen botaniske oplysninger om skoven. Vurderet ud fra luftfotos (1965-2010) er der tale om produktionsskov. Intensivt drevet plantage og produktionsskov vurderes ikke at være kvælstoffølsomt. Udvidelsen af husdyrbruget vurderes dermed ikke, at ville påvirke skoven væsentligt.

Øvrige naturområder

De øvrige naturområder, der er nævnt eller fremgår af kortbilag vurderes ikke, da merafsætningen i sig selv ikke er væsentligt. Da der ikke er tale om særligt beskyttede naturområder vurderes der ikke at være grundlag for at lægge vægt på den kumulative effekt.

Bilag IV-arter

Der er forbud mod at ødelægge eller beskadige yngle- eller rastområder for bilag IV-arter (Naturbeskyttelseslovens § 29a, stk. 2). Gennemgangen af forekomsten af bilag IV-arter og trusler mod disse i området er baseret på en kombination af kommunens kendskab, og de foreliggende beskrivelser om arternes udbredelse. Påvirkninger af Habitatdirektivets bilag IV-arter, relaterer sig hovedsageligt til påvirkninger af levestederne for disse arter (raste- og ynglepladser) gennem udvaskning/overfladiske tilstrømning af næringsstoffer samt nedfald af ammoniak og sprøjtemidler i forbindelse med dyrkning af jorden.

Randers Kommune vurderer, at en væsentlig påvirkning af raste- og yngleområder for bilag IV-arter med ammoniak fra anlæg normalt betinger, at anlægget ligger i nærheden (indenfor 1.000 m) af yngle-/rasteområdet.

Randers Kommune har ikke kendskab til tilstedeværelse af bilag IV-arter i anlæggets nærhed, og nedfald af ammoniak antages derfor ikke at påføre disse arter skadelige virkninger.

Samlet vurdering

Samlet vurderes husdyrbruget ikke at give anledning til væsentlige skadevirkninger, der kan begrunde skærpede vilkår efter Godkendelsesbekendtgørelsen § 11 stk. 4 eller afslag, jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 5 og 6.

Uheld

Største risiko for uheld vurderes, at være i forbindelse med husdyrbrugets opbevaring og håndtering af flydende kunst- og husdyrgødning, dieselolie og sprøjtemidler.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune har stillet en række skærpede vilkår, der sammen med de generelle regler på området vurderes at minimerer risikoen for uheld.

Vilkårene kan dog ikke udelukke, at der kan ske uheld på virksomheden, og Randers Kommune har derfor stillet vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres i tilfælde af uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

OFFENTLIGGØRELSE

Offentliggørelse af ansøgning

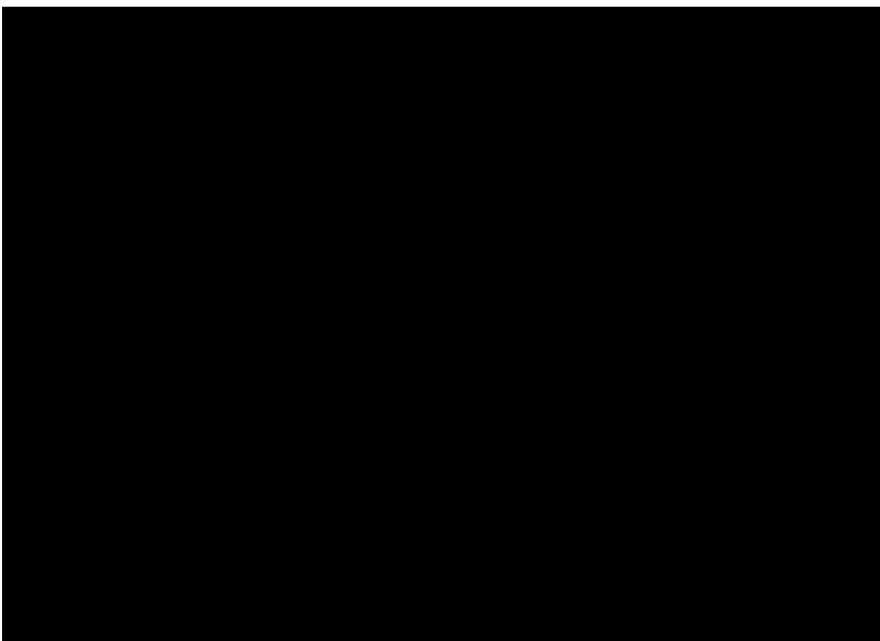
Ansøgning blev offentliggjort ved annoncering i Randers Onsdag den 11. maj 2011. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningsmaterialet eller anmodninger om at se udkast til miljøgodkendelse.

Partshøring

Udkast til miljøgodkendelse har i perioden fra den 6. juli – 17. august 2011 været sendt i høring hos følgende:

DN lokalafdeling v/ [redacted] christian@halgreen.dk

Naboer (beliggende indenfor lugtkonsekvensradius (1.118 m)).

[REDACTED]

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet i høringsperioden.

Offentliggørelse af godkendelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Randers Onsdag den **24. august 2011**, som er godkendelsens dato. Godkendelsen kan endvidere ses på www.randers.dk.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

[REDACTED] Demstrupvej 42A, Demstrup, 8970 Havndal
[REDACTED] Demstrupvej 42B, Demstrup, 8970 Havndal
Gråkjær Miljøcenter A/S, Seniorkonsulent, Peter Salling, pesal@graakjaer.dk
Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

KLAGEVEJLEDNING

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Randers Kommune, Laksetorvet, 8900 Randers, som sender klagen videre til nævnet. Mærk venligst klagen med journalnr. 09/007899. Klagen skal være Randers Kommune i hænde **senest den 21. september 2011 kl. 15.00**.

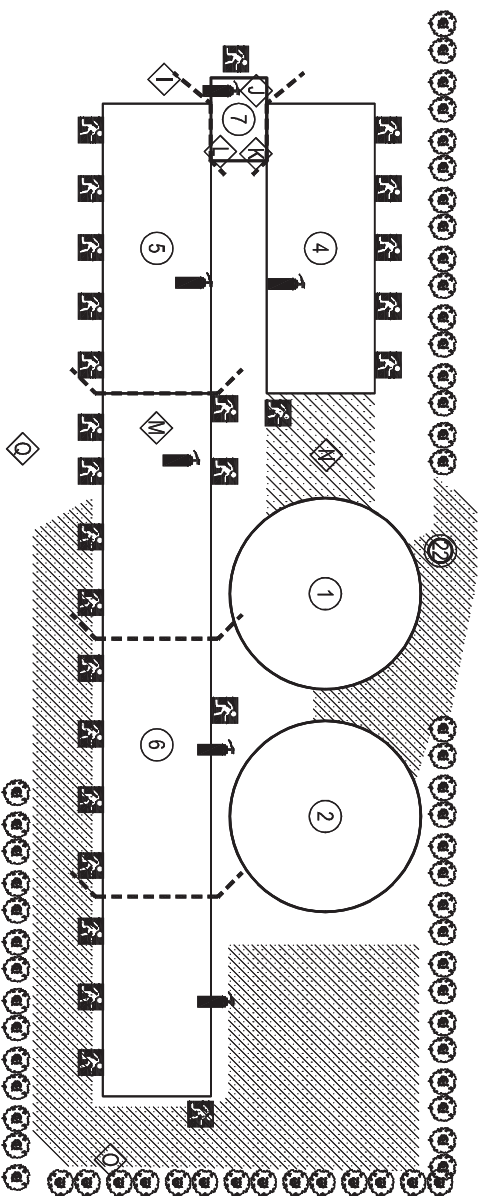
Der skal betales gebyr for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af sagen. Klagegebyret er 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Vær opmærksom på, at Natur- og Miljøklagenævnet ikke påbegynder behandling af klagen inden gebyret er indbetalt og at klagen afvises hvis gebyret ikke er modtaget inden en fastsat betalingsfrist. Gebyret tilbagebetales, hvis klager får helt eller delvis medhold i klagen. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

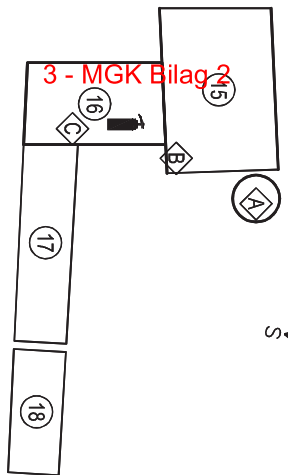

Bygninger, tanke og pladser

Nr.	Beskrivelse	Areal	Status
1	Gyllebeholder n. fast overdækning (4500 m ³)	1.003 m ²	Ekisterende
2	Gyllebeholder m. fast overdækning (4500 m ³)	1.003 m ²	Ekisterende
3	Kornsilø	321 m ²	Ekisterende
4	Slagtesvinestald	1.097 m ²	Ekisterende
5	Slagtesvinestald	2.660 m ²	Ekisterende
6	Forrum	105 m ²	Ekisterende
7	Halmtyr	539 m ²	Ekisterende
8	Halmblade	339 m ²	Ekisterende
9	Korngrav	268 m ²	Ekisterende
10	Foderlade	427 m ²	Ekisterende
11	Halmblade	384 m ²	Ekisterende
12	Kornlager	1.643 m ²	Ekisterende
13	Maskinhus	638 m ²	Ekisterende
14	Værksted	397 m ²	Ekisterende
15	Maskinhus	369 m ²	Ekisterende
16	Halmblade	136 m ²	Ekisterende
17	Lade	737 m ²	Ekisterende
18	Stuehus	204 m ²	Ekisterende
19	Stald	15 m ²	Ekisterende
20	Forank		

Nr.	Objekt
A	Vandboring
B	Olieatlank 6000 L
C	Kemntum
D	EI - Hovedelbyrder
E	Jærnskot
F	Nedgravet olieatlank (tomt)
G	Septicatlank
H	Nedsvirning
I	Trikatlank
J	Medicln opbevaring
K	EI - Hovedelbyrder
L	Vaddeløderkar
M	Vaddeløderkar
N	Vaske plads
O	Sarnlebrørd legvård
P	Døde dyr
Q	Faskine

Kontaktperson på denne sag er: Sia Gudmundsson, Mobil: 40286374, Mail: sigudd@grakraaer.dk

Miljøcenter
Hestvej 46
DK-8380 Tinge
Tel. +45 7021 4488
Fax. +45 7021 5588
www.grakraaer.dk

Dato : 19.08.09
Skala : 1:1000
Sag : Slagtesvinestald

Bygh. : Demstrup Hovedgård
Byg. pl. : Demstrupvej 42A, 8970 Havndal
Tlf. : 86473071
Mobil : 20458747
E-mail : ----

Kons. : Sia Gudmundsson
Mobil : 40286374
Tegn. : ----
Projekt : ----
Mobil : ----

Emne: Beredskabsplan
Sag 1000862
Tegning M 0-05-1